

ప్రచురణార్హమైన

భారతదేశ సర్వోన్నత న్యాయస్థానము

సివిల్ అప్పిలేట్ అధికార పరిధి

సివిల్ అప్పీల్ నెం.1760 /2023

(@ స్పెషల్ లీవ్ పిటిషన్ (సి) నెం. 4006 / 2021)

ఐకాన్ ఎడ్యుకేషన్ సొసైటీ

..... అప్పీలుదారు

వర్రెస్

మధ్యప్రదేశ్ రాష్ట్రం మరియు ఇతరులు

..... ప్రతివాదులు

తీర్పు

సంజయ్ కుమార్, న్యాయ మూర్తి.

సెలవు మంజూరు చేయబడింది.

2. ఈ కేసు లో పరిశీలన కోసం తలెత్తే చిన్న ప్రశ్న ఏమిటంటే , మధ్యప్రదేశ్ రాష్ట్రంలోని మైనారిటీ విద్యాసంస్థలు, అడ్మిషన్ అండ్ ఫీ రెగ్యులేటరీ కమిటీ మధ్యప్రదేశ్ నిజీ వ్యవసాయిక్ శిక్షణ సంస్థ (ప్రవేష్ కా విన్యమాన్ అవమ్ శుల్క్ కా నిర్ధారన్) చే నిర్ణయించబడిన చట్టం, 2007 (సంక్షిప్తంగా, 'ది యాక్ట్ ఆఫ్ 2007')? నిబంధనల ప్రకారం, రుసుములను పొందవలసి ఉందా? అని.

3. ఈ సమస్య మరియు పైన ఉదహరించిన ప్రశ్న ఇకపై ఆకృతులు మరియు దిగుమతి చట్టం 2007 వలె ఆధునిక దంత వైద్య కళాశాల మరియు పరిశోధనా కేంద్రం మరియు ఇతరులు వర్రెస్ మధ్యప్రదేశ్ రాష్ట్రం మరియు ఇతరులు [(2016) 7 ఎస్ సి సి 353]లో రాజ్యాంగ ధర్మాసనం

నిర్ణయించిన విధంగా పరిష్కరించబడి ని సమస్య గా ఇకపై ఉండదు . అయితే , పై యొక్క తీర్పు నిర్ణయాన్ని సరిగ్గా అర్థం చేసుకోవడంలో పార్టీల వైఫల్యం వల్ల ప్రస్తుత వ్యాజ్యానికి దారితీసింది.

4. ఐకాన్ ఎడ్యుకేషన్ సొసైటీ వారు, ఇక్కడ అప్పీలుదారు , ఇండోర్ లో రెండు అన్ ఎయిడెడ్ విద్యా సంస్థలను అవి ఇండోర్ ఇన్ స్టిట్యూట్ ఆఫ్ లా మరియు ఇండోర్ నర్సింగ్ కళాశాలను నిర్వహిస్తున్నది. ఈ రెండు సంస్థలు జాతీయ మైనారిటీ విద్యా సంస్థల చట్టం , 2004 సెక్షన్ 2(g) ప్రకారం 'మైనారిటీ విద్యా సంస్థలు'గా అర్హత పొందాయి. అయితే, 08.07.2019 నాటి లేఖ ద్వారా , అడ్మిషన్ మరియు ఫీజు రెగ్యులేటరీ కమిటీ (సంక్షిప్తంగా , 'ది అడ్మిషన్ అండ్ ఫీ రెగ్యులేటరీ కమిటీ '), సెక్షన్ 4, 2007 చట్టం క్రింద ఏర్పాటు చేయబడింది , ఇండోర్ ఇన్ స్టిట్యూట్ ఆఫ్ లా అందించే లా కోర్సులకు సంబంధించిన ఫీజుల నియంత్రణ కోసం తన ప్రతిపాదనను సమర్పించాల్సిందిగా కోరింది. దీని తర్వాత 24.07.2019న మధ్యప్రదేశ్ రాష్ట్రంలోని అన్ని ప్రైవేట్ లా కాలేజీలకు రిమైండర్ అందించబడింది. అప్పిలేట్ సొసైటీ 31.07.2019 నాటి ప్రత్యుత్తరానికి, మైనారిటీ విద్యా సంస్థలు వసూలు చేసే ఫీజులను నియంత్రించడానికి అడ్మిషన్ అండ్ ఫీ రెగ్యులేటరీ కమిటీకి సాధికారత లేదని పేర్కొంటూ జూరీ చేసిన నోటీసులను ఉపసంహరించుకో ని లేదా రద్దు చేయాలని అభ్యర్థించింది. అడ్మిషన్ అండ్ ఫీ రెగ్యులేటరీ కమిటీ వారు తేదీ 14.11.2019 నాటి లేఖలో ప్రతిస్పందిస్తూ , తేదీ 08.11.2019న జరిగిన సమావేశంలో మైనారిటీ సంస్థల ఫీజు ల పై నిర్ణయం అడ్మిషన్ అండ్ ఫీ రెగ్యులేటరీ కమిటీ ద్వారా నిర్ణయించబడాలి అని నిర్ణయించబడినది. అప్పీలుదారు సొసైటీ ఫీజుల సడలింపు కోసం చేసిన అభ్యర్థన అడ్మిషన్ అండ్ ఫీ రెగ్యులేటరీ కమిటీ ద్వారా తిరస్కరించబడిందని తదనుగుణంగా అప్పీలుదారు సొసైటీకి తెలియజేయబడింది.

5. దీనితో అప్పిలేట్ వారు బాధపడుతూ , అప్పీలుదారు సంఘం , నియమించబడిన అధికారం ముందు 2007 చట్టంలోని సెక్షన్ 10 క్రింద అప్పీల్ కు ప్రాధాన్యత ఇచ్చారు . మైనారిటీ మరియు నాన్-మైనారిటీ సంస్థలకు రుసుమును నియంత్రించే/ ఫిక్స్ చేసే విధానం సాధారణమని పేర్కొంటూ అప్పీల్ ని అప్పీల్ అధారిటీ 10.01.2020 నాటి ఆర్డర్ ద్వారా తోసిపుచ్చింది. అప్పిలేట్ సొసైటీ ప్రాధాన్యత ఇచ్చి న రివ్యూ/రీకాల్ పిటిషన్ ను 06.03.2020న అప్పీలేట్ అధారిటీ ఖర్చులతో కొట్టివేసింది.

6. ఆ తర్వాత , అప్పిలేట్ సొసైటీ మధ్యప్రదేశ్ హైకోర్టు ఇండోర్ బెంచ్ ముందు రిట్ పిటిషన్ నెం. 9690/2020ని దాఖలు చేసింది. 2007 చట్టంలోని 4 మరియు 9 సెక్షన్లను అల్ట్రా వైర్లుగా ప్రకటించాలని విన్నవించింది, ఎందుకంటే ఈ నిబంధనలు మైనారిటీ విద్యా సంస్థలు మరియు ఇతర విద్యా సంస్థల మధ్య తేడాను చూపలేదు మరియు పర్యవసానంగా , మైనారిటీ విద్యా సంస్థలను ఫీజు-ఫిక్సేషన్ నుండి మినహాయించలేదు. మైనారిటీ విద్యా సంస్థ అయిన అప్పిలేట్ సొసైటీని సెక్షన్ 9

యొక్క దరఖాస్తు నుండి మినహాయించాలని తదుపరి దశలో కోరింది. 2007 చట్టం, ద్వారా దాని స్వంత రుసుములను నిర్ణయించుకోవడానికి అనుమతించింది.

7. 19.11.2020 నాటి ఆర్డర్ ద్వారా , ఇండోర్ లోని మధ్యప్రదేశ్ హైకోర్టు డివిజన్ బెంచ్ రిట్ పిటిషన్ ను కొట్టివేసింది. మోడరన్ డెంటల్ కాలేజ్ అండ్ రీసెర్చ్ సెంటర్ (పైన పేర్కొన్న) లో 2007 చట్టం చెల్లుబాటు ఇప్పటికే సమర్థించబడిందని డివిజన్ బెంచ్ పేర్కొంది . అప్పుడు హైకోర్టు Sk Md. రఫీక్ వర్సస్ మేనేజింగ్ కమిటీ, కాంటాయ్ రహమానియా హై మద్రాసా మరియు ఇతరులు [(2020) 1 ఎస్ సి 627(ఎస్ సి) పై ఆధారపడింది.], దీనిలో ఈ కోర్టు అహ్మదాబాద్ సెయింట్ జేవియర్స్ కాలేజ్ సొసైటీ మరియు మరొక Vs. గుజరాత్ రాష్ట్రం మరియు మరొక [(1974) 1 ఎస్ సి 717] లో దాని మునుపటి శాసనాన్ని ప్రస్తావించింది . రాజ్యాంగంలోని ఆర్టికల్ 30(1) ప్రకారం హక్కు సంపూర్ణమైనది కాదు లేదా ఇతర చట్ట నిబంధనలకు మరియు ఆర్టికల్ 30(1) సారాంశం మెజారిటీ మరియు మైనారిటీ సంస్థల మధ్య సమాన పద్ధతిని నిర్ధారించడం. నియమాల మరియు నిబంధనలతో సహా భూమి యొక్క చట్టాలు మెజారిటీ సంస్థలతో పాటు మైనారిటీ సంస్థలకు సమానంగా వర్తింపజేయాలని నిర్ణయించబడింది. తన ఏకీభవించిన అభిప్రాయం ప్రకారం , H.R. ఖన్నా న్యాయ మూర్తి రెండు లక్ష్యాల మధ్య సమతుల్యతను కొనసాగించాలని అభిప్రాయపడ్డారు - ఒకటి, సంస్థ యొక్క శ్రేష్టత యొక్క ప్రమాణాన్ని నిర్ధారించడానికి మరియు మరొకటి, విద్యా సంస్థలను స్థాపించడానికి మరియు నిర్వహించడానికి మైనారిటీల హక్కును పరిరక్షించడం. మోడరన్ డెంటల్ కాలేజ్ అండ్ రీసెర్చ్ సెంటర్ (పైన పేర్కొన్న) మరియు Sk. Md. రఫీక్ (పైన పేర్కొన్న), అడ్మిషన్ అండ్ ఫీ రెగ్యులేటరీ కమిటీ జారీ చేసిన ఆదేశాలతో జోక్యం చేసుకోవడానికి ఎటువంటి ఆధారాలు లేవని హైకోర్టు నిర్ధారించింది.

8. అప్పీలుదారు సంఘం తరపున హాజరైన సీనియర్ న్యాయవాది శ్రీ దామా శేషాద్రి నాయుడు మరియు మధ్యప్రదేశ్ రాష్ట్రం కోసం హాజరైన AAG Mr.P.V. యోగేశ్వరన్, వాదనలను విన్నారు.

9. 2007 చట్టంలోని అధ్యాయం 2లోని సెక్షన్ 4 అడ్మిషన్ అండ్ ఫీ రెగ్యులేటరీ కమిటీ స్థాపనకు సంబంధించినది. సెక్షన్ 4(1) ప్రకారం, రాష్ట్ర ప్రభుత్వం , అధికారిక గెజిట్ లో నోటిఫికేషన్ ద్వారా , అడ్మిషన్ ప్రక్రియ యొక్క పర్యవేక్షణ మరియు మార్గదర్శకత్వం కోసం మరియు ఫీజులస్థిరీకరణ కోసం 'అడ్మిషన్ అండ్ ఫీజు రెగ్యులేటరీ కమిటీ' అని పిలువబడే ఒక కమిటీని ఏర్పాటు చేసింది.. సెక్షన్ 4(8) ప్రకారము అడ్మిషన్ అండ్ ఫీ రెగ్యులేటరీ కమిటీ ప్రతిదానికి సంబంధించి సంస్థ విధించే రుసుములను నిర్ణయించడానికి అడ్మిషన్ అండ్ ఫీ రెగ్యులేటరీ కమిటీని ఏర్పాటు చేయడానికి అవసరమైన సమాచారాన్ని నిర్ణీత తేదీలోపు ఇవ్వడానికి అడ్మిషన్ అండ్ ఫీ రెగ్యులేటరీ కమిటీకి ఒక ప్రైవేట్ ఎయిడెడ్ లేదా అన్ ఎయిడెడ్ ప్రొఫెషనల్ విద్యా సంస్థ లేదా డిమ్డ్ విశ్వవిద్యాలయం అవసరం కావచ్చు. వృత్తిపరమైన కోర్సు మరియు అలా నిర్ణయించిన ఫీజులు ప్రైవేట్ ప్రొఫెషనల్ విద్యా సంస్థలో ప్రవేశం

కోరుకునే అభ్యర్థుల నుండి వసూలు చేయబడుతుంది మరియు కాలవ్యవధి కి సంబంధించి రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ద్వారా ప్రకటించబడాలి.

10. 2007 చట్టంలోని 4వ అధ్యాయం ఫీజుల స్థిరీకరణకు సంబంధించింది. [సెక్షన్ 9\(1\)](#) ప్రైవేట్ అన్ ఎయిడెడ్ ప్రొఫెషనల్ ఎడ్యుకేషనల్ ఇన్ స్టిట్యూషన్ యొక్క స్థానానికి సంబంధించి , ప్రొఫెషనల్ కోర్సు యొక్క స్వభావం ; భూమి మరియు భవనం యొక్క ధర ; అందుబాటులో ఉన్న మౌలిక సదుపాయాలు, బోధన, బోధనేతర సిబ్బంది మరియు పరికరాలు ; పరిపాలన మరియు నిర్వహణపై ఖర్చు; వృత్తిపరమైన సంస్థ యొక్క వృద్ధి మరియు అభివృద్ధికి అవసరమైన సహేతుకమైన మిగులు ; మరియు ఏదైనా ఇతర సంబంధిత అంశం, అడ్మిషన్ అండ్ ఫీ రెగ్యులేటరీ కమిటీ నిర్దేశించిన పద్ధతిలో నిర్ణయిస్తుంది, [సెక్షన్ 9\(2\)](#) ప్రకారము అడ్మిషన్ అండ్ ఫీ రెగ్యులేటరీ కమిటీ , ఏదైనా ఫీజును నిర్ణయించే ముందు , సంస్థకు విన్నవించే అవకాశాన్ని ఇస్తుంది . అడ్మిషన్ అండ్ ఫీ రెగ్యులేటరీ కమిటీచే నిర్ణయించబడినటువంటి అటువంటి రుసుములేవీ విద్య యొక్క లాభదాయకత లేదా వ్యాపారీకరణకు సంబంధించినవి కావు.

11. విశేషమేమిటంటే, TMA పై ఫౌండేషన్ మరియు ఇతరు లు వర్సెస్ కర్నాటక రాష్ట్రం మరియు ఇతరులు [(2002) 8 SCC 481], ఈ కోర్టు యొక్క 11-న్యాయమూర్తుల రాజ్యాంగ ధర్మాసనం నిర్ణయం బిఎన్ కిర్పాల్ ప్రదాన న్యాయమూర్తి ద్వారా వినిపించిన మెజారిటీ అభిప్రాయం, తన కోసం మరియు మరో ఐదుగురు న్యాయమూర్తుల కోసం మాట్లాడుతూ, చట్టబద్ధమైన నిబంధనలు విద్యా ఏజెన్సీల పరిపాలన మరియు ఫీజుల స్థిరీకరణ యొక్క అంశాలను నియంత్రించాలా అనే ప్రశ్నకు సమాధానమిచ్చారు. ఫీజులు, ప్రతికూలంగా మైనారిటీల హక్కుకు అంతరాయం కలిగిస్తాయి, అయితే అన్ ఎయిడెడ్ మైనారిటీ విద్యాసంస్థల విషయంలో ఇటువంటి నియంత్రణ చర్యలు తక్కువగా ఉండాలి. అన్ ఎయిడెడ్ సంస్థలు వసూలు చేసే రుసుములకు సంబంధించి, దీనిని నియంత్రించలేమని, అయితే ఏ సంస్థ కూడా క్యాపిటేషన్ రుసుమును వసూలు చేయకూడదని నిర్ధారించబడింది. విద్య యొక్క వృత్తి, ఒక కోణంలో, స్వచ్ఛందంగా పరిగణించబడినందున, ప్రభుత్వం విద్యలో శ్రేష్ఠతను నిర్ధారించే నిబంధనలను అందించగలదని, అదే సమయంలో క్యాపిటేషన్ రుసుము వసూలు చేయడాన్ని మరియు సంస్థ లాభాలను ఆర్జించడాన్ని నిషేధించవచ్చని నొక్కి చెప్పబడింది. ఒక విద్యా సంస్థను స్థాపించే లక్ష్యం నిర్వచనం ప్రకారం "ధార్మికత" అయినందున, ఒక విద్యా సంస్థ ఆ వస్తువును నెరవేర్చడానికి అవసరం లేని రుసుమును వసూలు చేయదని స్పష్టం చేయబడింది. విభిన్నంగా చెప్పాలంటే, మెజారిటీ ప్రకారం, ఒక స్థాపనలో విద్య యొక్క వృత్తి, ఒక కోణంలో, స్వచ్ఛందంగా పరిగణించబడుతున్నందున, ప్రభుత్వం, విద్యలో శ్రేష్ఠతను నిర్ధారించే నిబంధనలను అందించగలదు, అదే సమయంలో క్యాపిటేషన్ రుసుము వసూలు చేయడాన్ని మరియు సంస్థ ద్వారా లాభదాయకతను నిషేధిస్తుంది. ఒక విద్యా సంస్థను స్థాపించే లక్ష్యం నిర్వచనం ప్రకారం "ధార్మికత" అయినందున, ఒక విద్యా సంస్థ ఆ విద్యను అభ్యసించడానికి అవసరం లేని రుసుమును వసూలు చేయదని స్పష్టం

చేయబడింది. విభిన్నంగా చెప్పాలంటే, మెజారిటీ ప్రకారం, ఒక స్థాపనలో విద్య యొక్క వృత్తి, ఒక కోణంలో, స్వచ్ఛందంగా పరిగణించబడుతున్నందున, ప్రభుత్వం విద్యలో శ్రేష్ఠతను నిర్ధారించే నిబంధనలను అందించగలదు, అదే సమయంలో క్యాపిటేషన్ రుసుము వసూలు చేయడాన్ని మరియు సంస్థ ద్వారా లాభదాయకతను నిషేధిస్తుంది. మరియు విద్య తప్పనిసరిగా స్వచ్ఛంద స్వభావాన్ని కలిగి ఉన్నందున లాభదాయకంగా ఉండకూడదు, అయితే, విద్య అభివృద్ధి మరియు విస్తరణ ప్రయోజనం కోసం విద్యా సంస్థ ద్వారా సమంజసమైన ఆదాయ మిగులు ఉండవచ్చు. సంస్థ యొక్క ఎస్ఎన్ వారీయవ న్యాయమూర్తి మరియు అశోక్ భాన్ న్యాయమూర్తి మాట్లాడుతూ మరియు వారి యొక్క పాక్షికంగా ఏకీభవించిన అభిప్రాయం, మేరకు ఎటువంటి క్యాపిటేషన్ రుసుము వసూలు చేయబడకుండా మరియు లాభదాయకతను ఆశ్రయించకుండా ఉండేలా తగిన యంత్రాంగాన్ని కలిగి ఉండవచ్చు, కానీ ఎయిడెడ్ మరియు అన్ ఎయిడెడ్ సంస్థలకు నియంత్రణ యొక్క పరిధి ఒకే విధంగా ఉంటుంది.

12. ఆ తర్వాత, పిఎ ఇనామూర్ మరియు ఇతరు లు Vs. మహారాష్ట్ర రాష్ట్రం మరియు ఇతరులు [(2005) 6 ఎస్ఎస్సి 537],లో ఈ కోర్టు యొక్క ఏడు మంది న్యాయమూర్తుల రాజ్యాంగ ధర్మాసనం నిర్ణయంలో టిఎంపి పై ఫౌండేషన్ (పైనపేర్కొన్న)లో ప్రకటించిన చట్టం ప్రకారం, సహేతుకమైన రుసుము నిర్మాణాన్ని ఏర్పాటు చేయడం కూడా ఏర్పాటు మరియు నిర్వహణ హక్కులో ఒక భాగం అని ఈ కోర్టు ఏకగ్రీవంగా పేర్కొంది. రాజ్యాంగం లోని [ఆర్టికల్ 30\(1\)](#) ప్రకారం ప్రతి విద్యా సంస్థకు లాభదాయకత ఉండకూడదు మరియు క్యాపిటేషన్ రుసుము ప్రత్యక్షంగా లేదా పరోక్షంగా లేదా ఏ రూపంలోనైనా వసూలు చేయబడ కూడదు అనే పరిమితికి లోబడి దాని స్వంత రుసుము నిర్మాణాన్ని రూపొందించుకోవడానికి మరియు ఆ ప్రయోజనాన్ని సాధించడం కోసం అడ్మిషన్ మరియు ఫీజు నిర్మాణాన్ని నియంత్రించడం అనుమతించబడుతుందని కూడా ఇది పేర్కొంది. విద్యా సంస్థలకు విద్యార్థులు చెల్లించాల్సిన ఫీజును నియంత్రించే విషయంలో మార్గదర్శకాలు జారీ చేయవచ్చా అనే ప్రశ్నకు, ప్రతి సంస్థ తన స్వంత ఫీజు నిర్మాణాన్ని రూపొందించుకోవడానికి స్వేచ్ఛను కలిగి ఉంది, మరియు లాభదాయకత మరియు క్యాపిటేషన్ ఫీజులను అదే విధంగా నియంత్రించబడవచ్చు.

13. ఇంతకు ముందు పేర్కొన్నట్లుగా, మధ్యప్రదేశ్ రాష్ట్రంలోని అన్ఎయిడెడ్ విద్యా సంస్థల నియంత్రణ విషయంలో ఆధునిక దంత వైద్య కళాశాల మరియు పరిశోధనా కేంద్రం (పైనపేర్కొన్న)లోని రాజ్యాంగ ధర్మాసనం ముందు 2007 చట్టం పరిశీలనకు వచ్చింది. విశేషమేమిటంటే, ఫీజుల స్థిరీకరణకు సంబంధించిన నిబంధనలతో సహా 2007 చట్టంలోని వివిధ నిబంధనల చెల్లుబాటు/వైర్లు కూడా దాడికి గురయ్యాయి. [ఫీజుల స్థిరీకరణకు సంబంధించిన నిబంధనలు ఆర్టికల్ 19\(1\)\(జి\)](#) ని ఉల్లంఘిస్తున్నాయా లేదా అవి నియంత్రణ స్వభావం కలిగి ఉన్నాయా మరియు [ఆర్టికల్ 19\(6\)](#) ప్రకారం అనుమతించబడతాయా అనేది సమస్య. రాజ్యాంగం యొక్క లాభదాయకతను నిరోధించే ఉద్దేశ్యంతో ఫీజుల స్థిరీకరణను నియంత్రించే అధికారం రాష్ట్రానికి ఉందన్న వాస్తవాన్ని

దృష్టిలో ఉంచుకుని , అటువంటి రుసుముల స్థిరీకరణను ప్రాథమిక దశలోనే నియంత్రించాలి మరియు నియంత్రించాలి అనే వాస్తవాన్ని దృష్టిలో ఉంచుకుని , సెక్షన్ 9(1) 2007 చట్టము లో పేర్కొన్న పారామితులను ఈ కోర్టు గమనించింది మరియు ఫీజులను నిర్ణయించేటప్పుడు గుర్తుంచుకోవాలి, వాస్తవానికి, ఈ కోర్టు యొక్క మునుపటి తీర్పులలో పేర్కొన్నవి గమనించాలి కాబట్టి, ఈ కోర్టు, ప్రైవేట్ డెంటల్ అండ్ మెడికల్ కాలేజీ లు వర్సెస్ ఎంపి రాష్ట్రం [(2009) ఎస్ సి ఆన్ లైన్ ఎంపి 760], సంఘంలో మధ్యప్రదేశ్ హైకోర్టు 2007 చట్టంలోని నిబంధనలను విశ్లేషించింది దీని నుండి అప్పీల్ ఉద్భవించింది , ఇది ఖచ్చితంగా క్రమంలో ఉంది. ప్రతి వృత్తిపరమైన విద్యాసంస్థ అభ్యర్థుల నుండి వసూలు చేయడానికి ప్రతిపాదించిన ఫీజులకు సంబంధించి సమాచారాన్ని అందించగలదని, కాంపోనెంట్ల ఖర్చు, పెరుగుదల మరియు అభివృద్ధికి అవసరమైన సహేతుకమైన మిగులు మరియు లో పేర్కొన్న విధంగా వృత్తిపరమైన విద్యను అందించడానికి సంబంధించిన ఇతర అంశాలు 2007 చట్టంలోని సెక్షన్ 9(1) మరియు అడ్మిషన్ అండ్ ఫీ రెగ్యులేటరీ కమిటీ యొక్క విధి విద్యాసంస్థకు సరైన విచారణ అవకాశం ఇచ్చిన తర్వాత, విద్యాసంస్థ ప్రతిపాదించిన ఫీజులు సెక్షన్ 9లో పేర్కొన్న అంశాల ఆధారంగా ఉన్నాయో లేదో తెలుసుకోవడం మాత్రమే . (1) 2007 చట్టం మరియు విద్య యొక్క లాభదాయకత మరియు వ్యాపారీకరణకు సంబంధించినది కాదు. అడ్మిషన్ అండ్ ఫీ రెగ్యులేటరీ కమిటీ , ఫీజులను నిర్ణయించేటప్పుడు , సెక్షన్ 9(1) లో పేర్కొన్న కారకాలపై ఆధారపడి ఉందని సంతృప్తి చెందిన తర్వాత , వసూలు చేయవలసిన ప్రతిపాదిత రుసుములకు మాత్రమే తుది ఆమోదం ఇస్తుందని హైకోర్టు గమనించి విద్య యొక్క లాభదాయకత లేదా వ్యాపారీకరణ కాదని హైకోర్టు తదనుగుణంగా నిబంధనలను ఖరారు చేసింది 2007 చట్టంలోని సెక్షన్లు 4(1) , 4(8) మరియు 9, ప్రైవేట్ వృత్తిపరమైన విద్యాసంస్థలు ప్రతిపాదించిన రుసుము విద్యను లాభాపేక్ష లేదా వాణిజ్యీకరణకు సంబంధించినది కాదని మాత్రమే సంతృప్తి చెందడానికి అడ్మిషన్ అండ్ ఫీ రెగ్యులేటరీ కమిటీ కి అధికారం ఇచ్చింది . సెక్షన్ 9(1) లో పేర్కొన్న అంశాలు 2007 చట్టం కాబట్టి , ప్రైవేట్ వృత్తిపరమైన విద్యా సంస్థ తన స్వంత రుసుమును వసూలు చేసే హక్కును ఉల్లంఘించలేదని పేర్కొంది. పేర్కొన్న వివరణను అంగీకరిస్తూ , ఈ న్యాయస్థానం ఆ ప్రయోజనం కోసం ఏర్పాటు చేయబడిన అడ్మిషన్ అండ్ ఫీ రెగ్యులేటరీ కమిటీ కేవలం నియంత్రణ విధిని నిర్వహిస్తోందని గమనించింది, ఎందుకంటే ఒక నిర్దిష్ట విద్యా సంస్థ తన విద్యార్థుల నుండి వసూలు చేయాలనుకుంటున్న రుసుమును పేర్కొన్న విద్యా సంస్థ స్వయంగా సూచించాలి మరియు విద్యా సంస్థ ప్రతిపాదించిన రుసుము విద్య యొక్క లాభదాయకత లేదా వాణిజ్యీకరణకు సంబంధించినది కాదని మరియు సెక్షన్ 9(1) 2007 చట్టం లో పేర్కొన్న అర్థమయ్యే అంశాల ఆధారంగా అడ్మిషన్ అండ్ ఫీ రెగ్యులేటరీ కమిటీ తనకు తానుగా సంతృప్తి చెందడానికి అధికారం కలిగి ఉంది.. కాబట్టి , ఈ న్యాయస్థానం , ఇది కేవలం నియంత్రణ చర్య మాత్రమేనని మరియు విద్యాసంస్థలకు తమ స్వంత రుసుములను నిర్ణయించే అధికారాన్ని తీసివేయలేదని నిర్ధారించింది.

14. ఆర్. భానుమతి న్యాయమూర్తి యొక్క అభిప్రాయం ప్రకారం , 2007 చట్టంలోని సెక్షన్ 9 ఫీజులను నిర్ణయించడానికి అడ్మిషన్ అండ్ ఫీ రెగ్యులేటరీ కమిటీ అధికారం ఇచ్చినప్పటికీ , హైకోర్టు చట్టంలోని సెక్షన్లు 4(1) , 4(8) మరియు 2007 చట్టము లోని సెక్షన్ 9 ని చదువుతూ., "ఒక సైవేట్ వృత్తిపరమైన విద్యా సంస్థ ప్రతిపాదించిన రుసుము విద్య యొక్క లాభదాయకత లేదా వాణిజ్యీకరణకు సంబంధించినది కాదని మరియు చట్టం 2007 సెక్షన్ 9(1) లో పేర్కొన్న కారకాలపై ఆధారపడి ఉందని ఆ నిబంధనలు కమిటీని సంతృప్తిపరిచేందుకు మాత్రమే అధికారం ఇస్తాయి. న్యాయమూర్తి తదనుగుణంగా 2007 చట్టాన్ని రూపొందించడానికి రాష్ట్రానికి శాసనపరమైన సామర్థ్యం ఉందని మరియు ఫీజుల స్థిరీకరణ నియంత్రణ అనేది విద్యార్థులు ఉన్నత విద్యను పొందే హక్కును కాపాడటం లాభదాయకత రూపంలో దోపిడీకి గురి కాకూడదు . న్యాయమూర్తి , నిషేధించబడిన చట్టం యొక్క చెల్లుబాటును సమర్థించడంలో మెజారిటీ అభిప్రాయంతో ఏకీభవించారు మరియు హైకోర్టు నిర్ణయాన్ని ధృవీకరించారు.

15. అందువల్ల, అప్పీలుదారు సంఘం మళ్లీ 2007 చట్టం యొక్క చెల్లుబాటును సవాలు చేయడానికి ప్రయత్నించడం చాలా ఆలస్యం అయింది , ఈ చట్టంలోని నిబంధనలను ఈ న్యాయస్థానం ద్వారా అడ్మిషన్ అండ్ ఫీ రెగ్యులేటరీ కమిటీ సెక్షన్ 9(1) లో పొందుపరచబడిన పారామితులను దృష్టిలో ఉంచుకుని, విద్యా సంస్థ స్వయంగా ఫీజును ఒకసారి ప్రతిపాదించిన తర్వాత ఫీజును నియంత్రించే అధికారం అడ్మిషన్ అండ్ ఫీ రెగ్యులేటరీ కమిటీకి ఉంటుంది .

16. కాబట్టి, పై విషయాల ప్రకారం , 2007 చట్టంలోని సెక్షన్ 9(1) లోని పారామితుల ద్వారా కండిషన్ చేయబడిన విద్యా సంస్థ ప్రతిపాదించిన ఫీజులకు సంబంధించి 'నియంత్రణ' అధికారాన్ని అడ్మిషన్ అండ్ ఫీ రెగ్యులేటరీ కమిటీ మాత్రమే అమలు చేస్తుంది. ఫలితంగా , రుసుములను ప్రతిపాదించడానికి అన్ ఎయిడెడ్ సంస్థలకు ఇచ్చిన స్వేచ్ఛ వారు 2007 చట్టంలోని సెక్షన్ 9(1) లో పేర్కొన్న అంశాలను దృష్టిలో ఉంచుకుని వసూలు చేయాలి మరియు ఫీజులను నియంత్రించడం ద్వారా మాత్రమే అడ్మిషన్ అండ్ ఫీ రెగ్యులేటరీ కమిటీ ప్రతిపాదిత ఫీజులను సమీక్షించే అధికారాన్ని సంబంధిత విద్యా సంస్థకు విన్నవించే అవకాశాన్ని కల్పించిన తర్వాత మాత్రమే వినియోగించుకుంటుంది. అడ్మిషన్ అండ్ ఫీ రెగ్యులేటరీ కమిటీ తీసుకున్న విరుద్ధమైన వైఖరి , అప్పీలుదారు సొసైటీకి దాని సమాచారముల నుండి స్పష్టంగా కనబడుతుంది , కాబట్టి పరిగణించబడదు. అడ్మిషన్ అండ్ ఫీ రెగ్యులేటరీ కమిటీ తన విద్యా సంస్థల ద్వారా అందించే వృత్తిపరమైన కోర్సుల కోసం అప్పీలేట్ సొసైటీ వసూలు చేసే రుసుములను ఏకపక్షంగా నిర్ణయించడానికి మరియు ప్రయత్నించడానికి అనుమతి లేదు. అదే సమయంలో , ఈ వ్యాయామం చేపట్టడంలో పూర్తి రోగనిరోధక శక్తిని క్లెయిమ్ చేయడానికి మరియు అడ్మిషన్ అండ్ ఫీ రెగ్యులేటరీ కమిటీ ద్వారా ఏదైనా జోక్యం నుండి మినహాయింపు కోరేందుకు అప్పీలుదారు సమాజానికి అనుమతి

లేదు. అప్పీలుదారు సంఘం తప్పనిసరిగా దాని ద్వారా అందించే వృత్తిపరమైన కోర్సులకు సంబంధించి ప్రతిపాదించిన ఫీజులను తప్పనిసరిగా సమర్పించాలి 2007 చట్టంలోని [సెక్షన్ 9](#) యొక్క నిబంధనల ప్రకారం మరియు పైన పేర్కొన్న నిర్ణయాలలో ఈ కోర్టు నిర్దేశించిన సూత్రాల ప్రకారం , సమీక్ష మరియు నియంత్రణ కోసం అడ్మిషన్ అండ్ ఫీ రెగ్యులేటరీ కమిటీకి సంస్థలు . ఈ స్థితిని స్పష్టం చేస్తూ, అప్పీల్ తదనుగుణంగా పరిష్కరించబడుతుంది.

పార్టీలు తమ సొంత ఖర్చులను భరించాలి.

న్యాయమూర్తి

[దినేష్ మహేశ్వరి]

న్యాయమూర్తి

[సంజయ్ కుమార్]

న్యూఢిల్లీ;

మార్చి 17, 2023.